

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Digressio XVII. De sanctæ orationis; & Angelicæ psalmodiæ eminentissimâ
præstantiâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

Verumtamen conabor delectari,
tari, exercitari, & scopare spiritum
um, Deoque universorum Domino cum
omni humilitate, & devotione impli-
care, non in multiloquio tantum
cali, sed internâ puritate cordis, le-
vore devotionis, & lacrymâ compen-
tionis, ut exaudiri merear in simplici-
tate animæ meæ, Te Domino meo les
Christo præstante per gratiam tuam ex-
citantem, moventem, pigritiam meam
existimulantem, omnésque susce-
rationis actus comitantem & petentem.

DIGRESSIO XVII.

*De sancta Orationis; et Angelica
Psalmodia eminentissima
præstantia.*

THEOPHOBVS.

(I.)

UT inter has duas divini sacrificii
Laudis species ab oratione excolle-
mur, quatenus mentalem completionem
& vocalem, divinè sensit de ea ille
frfricanus Præsul, hæc proferendo:

S. Aug.

hom. 4. c. 27

80.

novit rectè vivere, qui rectè novit orare.

enim rectè & virtuosè vivere consistat in subjugandis illicitis carnis desiderijs, in contemnendis mundi illecebris & vanitatibus, in expugnandis diaboli tentationibus, animòque & animâ Christianæ pietatis feryore imbuendâ, omnia hæc ab inæstimabili virtute & efficacia orationis promanant. Hinc illud:

Si vis tentationes, & tribulationes superare, sis homo orationis: si vis pravas affectiones conculcare, sis homo orationis: si vis astutias Satanae cognoscere, ac ejus fallacias vitare, sis homo orationis: si vis carnis curam non agere in desiderijs, sis homo orationis: si vis vanas muscas cogitationum effugare, si vis animam tuam sanctis, & bonis cogitationibus, desiderijs, fervoribus, & devotionibus impinguare; cor tuum virili spiritu, & constanti proposito in Dei beneplacito stabilire, SIS HOMO ORATIONIS.

O præclarissimas orationis virtutes! quas pari encomio extollit S. Gregorius Nyssenus in hæc verba: Oratio est Virginitatis sigillum, viatoribus scutum, dormientium custos, vigilantium fiducia, ejusdem cum Angelis honoris conditio, presentium fructus, futurorum fruitio: & idem alicubi: Oratio est terrâ superior, igne ardentior, terribilis demonibus. Vnde tamen si gravis est nobis est nobis inimici tentatio, longè tamen gravior est illi oratio nostra.

II. Be-

Rectè orare est rectè vivere.

S. Bon. a. e. 37. de medit. vit.

Illis ingens virtus contra omnia vitia.

Orationis elogia. S. Greg. Nyss.

Idem serm. de S. Moyse.

S. Bern. serm. 3. in dedic. Ecclæ

Synod. Se-
nonen. An
no 1524.

II. Bene proinde in Senonen-
nodo dictum est: *Arma Clericorum
orationes & lacrymas, arma, quibus
stititur dæmoni, lacrymas, quibus
untur scelerum maculæ; arma, quibus
retorquentur omnia ignita tela nequitiarum
lacrymas, quibus carnalis concupiscentiæ
ignis opprimitur; arma, quibus
expugnatur infernus, lacrymas, quibus
perpetuæ ejusdem flammæ extinguitur.*
Et hæc sanè de causâ, non Religio-
sis duntaxat præcipitur, ut *semper habeat
spiritum in Deum elevatum, orientque in
ni loco, tempore & negotio; ne deus de-
catur, sine orationis frequentia, gestum
mam mortuam in corpore vivente.* Sed et
Clericis omni instantiâ commendat
à sanctissimo Antistite Carolo ita con-
stituente: *In omni imprimis sanctâ oratione
vos assidue exercete; tum in meditatione
tacitæque piæ orationis studio singulis diebus
certo temporis spatio, toto castissimi animi
sensu incumbite.* Et iterum: *Virâ præ-
rarias Sacerdotes quotidie aliquid temporis
destinent orationi mentali, & Synaxari
mini conscientiæ. Quæ, quemadmodum
xit, ita suo complevit exemplo, den-
vix abire diem patiebatur, quin tanta
licet Archi-Episcopatus amplissimi mo-
le prægravatus, ternas sive quaternas
imò vergente ad occasum vitâ, octo in*

Oratio re-
commen-
data Reli-
giosis &
Clericis.
Climacus
c. 1.
S. Bonav.

Concil.
Mediol. 4.
in monit.

Constit. S.
Caroli c. 1.
Reg. 6.

S. Carolus
orationi
deditus.

regras horas, & non raro totas noctes orando & meditando insumperat.

III. Si modò ad alia tum Sanctissimorum Episcoporum, tum Sacerdotum, ac Religiosorum orationis frequentia & studio intensissimè deditorum exempla transire per tempus liceret, producerem tibi (etiam intermissis Sanctis Apostolis & priscis Anachoretis) Ioannem Alexandrinum, Bonifaciū Moguntinum, Martinum Turonensem, Servatiū Traiectensem; & ne ad remotissima transporter, Vdalricum Augustanum semper orare, aut pia legere solitum, & Conradum Constantiensem, sanctissimos Ecclesiarum Præsules, qui omnes orationi intensissimè dediti, mirisimis, è caelo visionibus & divinorum mysteriorum arcanis fuere illustrati, prout postremus Divus Conradus integrà nocte usque ad sequentem meridiem, in Sacello Beatissimæ Mariæ Virginis, nuncupatæ Einsidlensis, Ordinis S. P. Benedicti in Helveria, orationi intentus audire meruit (inaudito aliàs exemplo) & videre Iesum Christum de caelis in dictam Capellam descendere, Pontificali habitu indutum, solemnè Missæ Officiū celebrare, accinentibus Angelis, assistentibus Apostolorum

Alij SS. Episcopi orationis studiosi.

Conradus Episc. orationi intentus videt caelestia mysteria.

Prin-

Principe, & S. Ecclesia Doctoribus, Pistolam Sancto Stephano, Evangelicis verò Divo Laurentio decantantibus, apparente supra Altare eius Augustissimâ Virgine Matre, ipsūque obsequiūque Sacellum consecrare iisdem, quibus illud facturus advenerat idem Sanctus Conradus, ceremonijs. Producerem quoque tam tibi PHILOTHEUM quam tibi MONOPHILE magnam piissimorum Sacerdotum, atque Religiosorum catervam, qui dies noctesque interdictum ab oratione spiritum non relaxabant, quantiscunque studiorum, atque aliarum occupationum negotijs attentissimi: sanè profundissimus ille Societatis Iesu Theologus Suarez refertur afferente, malle se omni suâ scientiâ & eruditione privari, quam unicâ consuetudine suâ orationis mentalis horâ.

Dictum Patris Suarez de oratione

Fastidium orationis malum signum est.

IV. Cæteroqui, ut hanc partem animi, sive Ecclesiasticus, sive Regularis orationem fastidians, aut negligens pro infallibili veritate teneat, se magno obnoxium esse æternæ suæ salutis periculo; quemadmodum enim latentis in stomacho maligni humoris, aut mortalis infirmitatis manifestum indicium est, cibos nauseare, abhorrere, avertere, videri egerere etiam arte exquisitâ conditis, ita pro indubitato signo credendum, quod

animâ sive Religiosi, sive Clerici, imò & Laici orationem nauseantis latitare malignantem animi remissi, negligentis, dissoluti, ac non nisi ad laxitatis cupidinem, libertatis amorem, sensualitatis oblectamenta affecti, dispositionem ad mortale peccatum, & animæ mortem quantocyus præcipitentem. Hinc alter Mediolanensis Archi-Præsul: Væ, inquit, Religiose, & Væ tibi Sacerdos, tibi, si omisâ paulatim oratione, ac proinde cognitione tui, & officij, atque oneris tibi impositi, multitudo negotiorum, vel mera negligentia, te ad cor durum perducatur, quæ devotione (amplius) non incalescit, compunctione non scinditur, & seipsum non exhorret, quia nec se sentit, dum incipit sine sanctis & rationabilibus scrupulis vivere, neglectâ jam quasi penitus oratione. Sed nunc ad psalmodiæ præstantissimas laudes nos transferamus.

V. Sactosacta Iesu Christi Sponsa, & nostra Mater Ecclesia Militans ter optimè illas in cælis Angelorum & beatorum mentium Hierarchias æmulatura pro modulo suo, consuevit jam à primis incunabulis suorum natalium per suos fideles, maximè selectiores Ministros, statis temporum intervallis quâ privato Psalterij Davidici officio, quâ publico Psalmodiorum, hymnorumque cantu simul

S. Ambr.
l. 10. epist.
28.

S. Bern. &
de consid.

Vsus psal-
modiæ ab
Ecclesia in-
stitutus.

cano

rauco & alternativo beneficiorum De
memoriam commendare, laudesque re-
ferre. At summis omnino votis expo-
rāndum foret, virtutem & energiam
sensum, & latentia in Psalmis mystica
& documenta tam veteris, quam novi
fœderis, Patriarcharum & Prophe-
tarum omnium, insuper Apostolorum &
Evangelistarum, ex Sancti Spiritus in-
flatu dictata, omnibus saltem ad dictum
psalmodiarum officium obligatis, penitenti-
ri intelligentiâ cognita esse. O quanto
dein inflammâti spiritus devotione illud
persolverent! Ô quanto vocis ex impro-
ptoris fundo attractæ alacritatē illud de-
cantarent.

Psalmodiæ
encomia,
virtutes,
concreta.

Nicet.
tract. de
Psalm. bo-
no c. 1.

VI. Mirificus est sanctus Nicetius in
extollendo psalmodiæ encomio, ita de-
clamans; hîc variato carminum genere,
Poeticis phrasibus, elegantibusque me-
taphotis Deus ostenditur, ut timor, su-
mulacra ridentur, justitia ingeritur, impietas
tas prohibetur, misericordia laudatur, in-
credulitas abdicatur, veritas reperitur, in-
mendacia damnantur, dolus accipitur, in-
nocentia collaudatur, superbia deigitur, ho-
militas prædicatur, pax sequenda depromit-
tur. Hîc contra inimicos postulat
protectio, vindicta injuriarum promittit-
titur, oppressi sublevantur, vacillantes

tes confirmantur inflammantur frigidi, ex-
citantur pigri; totusque homo interior
renovatus, mirā suavitate perfunditur.

Hic, quod omnibus excellentius est, Chri- *Idem.*

si Sacramenta cantantur: generatio enim
ejus exprimitur, virtutes Domini referun-
tur, passio ejus veneranda depingitur, resur-
rectio gloriosa monstratur, rejectio plebis im-
pie, & gentium hereditas nominatur, ig-
neus Domini manifestatur adventus, terri-
bile de vivis, & mortuis judicium panditur,
Spiritus creantis emissio, & terræ renovatio
revelatur; post quæ erit in gloria sempiternum
justorum regnum, & peccatorum perenne sup-
plicium. Præterea habet hîc infans, quod la- *Doctrina.*
teat, puer, quid laudet; adolescens, quid cor-
rigat viam suam; juvenis, quid sequatur;
senior, quid precetur; discit hîc fœmina pu-
beritiam, pupilli inveniunt Patrem, Viduæ
Advocatum, oppressi Iudicem, pauperes Pro-
visorem, advenæ Custodem, Reges, Iudicēs-
que audiunt, quid timeant.

VII. In psalmis invenitur, quod
consoletur tristes, quod temperet læ-
tos; quod humiliet superbos, quod
moneat, increpet, terreatque peccato-
res, ut aut minis, & pœnis coercéan-
tur, aut promissis invitentur ad cor-
rectionem: dum enim suaviter psalmus
auditur, cum delectatione animū pene-
trat, & remedium per pœnitentiā la-

crymosam salubriter eis ingeritur. Vnde Dominus Deus per David servum suum confecit potionem, & omnibus omnino suscipientibus aptam medicinam, qua dulcis esset gustui per cantationem, & efficax ad curanda vulnera peccatorum per suam virtutem. Hæc & in illius sensum S. Nicetius Trevirensis Episcopus, qui ab utero matris (inauditum prodigio) rarus cum monachali corona prodiens, quasi jam ad monasticam psalmodiam inauguratus esset, precibuscum gantes de ejusdem bono, & vigiliis nocturnis tractatus edidit, non dudum in Gallia ex verustatum tenebris rursus in lucem vindicatos. Ex quibus intelliges, qualiter psalmi adeo potentes dicantur, ut etiam saxa illis respondent, id est, faxea peccatorum coram emolliantur, & ipsas etiam ex lapideo pectore, atque adamantino corde lacrymas cedere valeant uberrimas. Testis luculentus est S. Augustinus, quod se ita fateatur: *Quantum flevi in hincis & canticis, suave-sonantis Ecclesie vocibus commotus acriter! voces ille infudit auribus meis, & eliquabatur veritas in cor meum, & ex ea astuabat quædam pietatis, ET CVRREBANT LACRYMÆ, ET BENE MIHI ERAT CANTATIONIBUS EIS.* Vnde idem vocat psalmodiam

S. Nicetius rarus ut Monachus nascitur.

Ex Menol. 5. Dec. & 6. Oct.

S. Ambr. in praef. ad Ps. & S. Basil. in expli. Psal. 1.

Illius cantus lacrymas dulces elicit.

S. Aug. l. 9. Conf. c. 6.

Primum incipientibus elementum, profi-
cientibus incrementum, perfectis stabile fir-
mamentum, opus Angelorum, exercitium ca-
lestium, spirituale thymiana.

In Prolog.
super ps.
tom. 2. p.
1.

VIII. Voluit autem Deus hoc psal-
terium quorumcunque Dei, & Eccle-
siae Ministrorum gratissimum suae Ma-
jestatis obsequium admirandis saepe
prodigijs testatum facere, ut tanto ad il-
lud eosdem redderet promptiores, quod
id sibi, Sanctisque suis acceptius esse,
demonstrabat. Stupendum illud, quod
& rarissimum: quando in vigilia as-
sumptae gloriosissimae Martyrum Regi-
nae quadraginta Cistercienses Monachi in
Hibernia, sub foedissimae Iezabelis Eli-
sabethae imperio sacrilega haereticorum
manu capitibus ad unum omnes trun-
cati (solo Cellerario tum casu absen-
te) ne tanta instans solemnitas suo de-
fraudaretur applausu, ipso reduce & in-
spectante, resonantibus quoque ultrò
campanis; humo se relevantes, & abscis-
sa capita jam coronis caelestibus insigni-
ta, corporibus truncis imposuere, &
in sua quisque sedilia euntes, cum pal-
mis in manibus, tam solemniter ritu, can-
tisque dulcedine vesperas decantarent,
ut non homines, sed meritissimos Angé-
los Cellerarius credisset eos esse, nisi
singulos Confratres suos cum obruti-

Monachi
occisi psal-
terium Vespere
ras.
Ex Menods
14. Aug.

caro Abbate de facie cognovisset :
que vidisset omnes sese (cantatis vesp-
ris) in pristinum locum , & statim
obitus triumphalis collocasse. Huic non
multum absimile, æquè vix aliàs obitu-
m recensetur in Vita B. Petri de Es-

Monachus
mortuus ju-
vat è sepul-
chro canta-
re: *Te De-
um lauda-
mus.*

Polland.

23. Mart.

n. 5.

gubio in Umbriâ, Ord. Eremitarum S.
Augustini, qui post suam mortem in
sepulturam Fratibus de nocte psalle-
tibus, hymnumque: *Te Deum laudamus*
incipientibus suavissimâ voce alternatim
canendo: *te Dominum confitemur*, antiphona
cunctis, totamque perlustrantibus Ec-
clesiam, sicubi tam dulciter respon-
dentem invenirent, aperto tandem se-
pulchri loco, repererunt dictum Be-
atum ore patulo, manibusque junctis,
ad cælum protensis, genuflexum, sub-
que ejusmodi corporis constitutione,
quasi tacitè illud psalmi ingeminante

*Psal. 133. In noctibus extollite manus vestras, & benedi-
cite Dominum, corpus ejus exinde in de-
centiorem locum translatum est.*

IX. PHILOTH. Sunt hæc stu-
penda defunctorum Religiosorum pro-
digia, sed his parùm inferiora referun-
tur in historijs Ecclesiasticis, de Sacro-

SS. Martyr.
Sacerdotes
occisi, psal-
lere auditi
sunt.

dotibus sævissimo Diocletiani ferro pro-
fide Christi trucidatis. Cùm enim in
ror impijssimi sanguisugæ selecti illi

quæque Ecclesiæ membra, & ea maximè, quæ fuerant ordinis Clericalis, absumpser, circa eorundem Reliquias & sepulturas stas semper horis, matutini, laudum, cæterarumque usque ad vesperras inclusivè, auditi fuere ijdem psalmodiæ cantus, quos illi in vivis, suis in Ecclesijs, vel quandoque in subterraneis cœmeteriorum Sacellis & Cryptis convenientes modulari consueverant. Quos & quales, putas THEOPHOBE, fuisse istos Choraulos? An beatissimos illorum Martyrum Manes? An Genios cælestes vicè occisorum supplentes?

THEOPHOB. Vtrumque si dixeris, rectè dixeris; nam & animæ illæ triumphanti in Ecclesiâ gloriosæ auditæ sunt cantare Deo *canticum novum*, ut *moniti resonarent laudationem*; & illi alati Mufici multoties cælo delapsi, *psallentibus medios se immiscent, congaudentes de puritate alacriter psallentium*; ubique solliciti, *ne vel divina interrumpantur, vel hæc cælestia cantica commaculentur*. Aut ipsimet etiam absentium vices vocesque suppleverunt.

X. MONOPH. Sit interlocutioni venia, ad manus mihi est liber Italicus, *Prato fiorito* intitulatus: in quo non dudum sequentia legi; vidisse S. Bernardum, cælestes illos Ephebos in

*Apoc. 5. 9.
Isa. 44.
23.
S. Chrys.
in explic.
Ps. 137.*

*Prato fiorito
ritodiva
rij Essemp.
c. 19. es
semp. 1. c.
2.*

D d 3

Cho.

Choro cum singulis Fratribus stantes, atque psallentes ꝫ vidisse ad gloriosum Hymnum : TE DEVM LAUDA-

§. Bern. videt Angelos cum FF. psallentes.

MVS, aliam novam innumerabilem splendidissimorum Spirituã multitudinem de cælis descendere, incredibili acritate omnes Fratres animare, excitare, dæmones abigere, & qui devotius psalmodiam suam persolvebant, extraordinarios applausus apud eosdem exhibere. Vidisse insuper aliã vicem Angelos Custodes singulorum Fratrum vidisse, dico, illorum voces lectionum,

Angeli notant diversi modè verba psallentium.

recitationum, & cantus, in peculiaribus charta diligentissimè notare; ac perfectissimã devotione psallentium verba, & syllabas purissimo auro; minus devotorum argento; tepidorum, ac lenolentorum atramento; negligentium, & distractorum, vel aquã solã, vel totaliter nihil inscribere. Et ex post facto eundem ter Beatum Patrem, cum dictam visionem, quã annotatione Angelicarum differentiam mellifluis sermone convocatis FF. exposuisse.

Angeli & B. V. suppleant in choro vices absentium.

THEOPH. Praclarè ad rem nosceram; sed omnem superat admirationem, quòd tam Angeli, quã ipsam augustissima Angelorum Regina, sanctorum devotorum ex causã infirmitatis choro absentium vices obijisse leguntur;

...ur; ita enim in Monasterio Corbei-
ensi in Westphaliâ, durante multis sæ-
culis Religiosi instituti sanctitate, quo-
ries quis infirmitate detentus, chorum
frequentare impediabatur, Angelus ejus
perceptibili voce munus absentis sup-
plevit. Et alibi Beatissima Virgo Maria,
vidente innocentissimo Fratre Abundo,
splendidiſſimo inducta cucullo, psallenti-
bus in choro se inseruit, itidem psal-
lendo, & pro eodem suo devotissimo
cliente psalmos intonando.

*Ex Menol.
Benedict.
19. Martij*

XI. His ultra non est quod addam
ad psalmodiæ commendationem. Est
tamén, quò sacratissimum inprimis cœ-
tum Clericorum omnium, horis aut
privatim recitandis, aut publicè psallen-
dis obligatorum alloquar: *Scio opera tua &*
sciam, & ministerium, & laborem & pati-
entiam; scio nobilissimi DD. Canonici
vestras multiplices, gravesque Chori oc-
cupationes in dicendis & canendis tot
vivorum & mortuorum Officijs, quæ
vos maximâ totius matutini temporis
parte occupant; rursumque ad pome-
ridianas Vigiliâs & Vesperas compel-
lunt, scio in his patientiam vestram &
laborem vestrû. Scio, vigilantissimi ani-
marum Pastores, sollicitudines, curas,
& irremissibiles vestras pro ovium com-
mularum salute defatigationes: *Sed ha-*

*Apoc. 3. r.
segg.*

*Sacerdo-
rum occu-
pationes in
templo as-
sidue.*

Ibid.

beo adversum vos circa diviniſſimi iſtius
 cy psalmodici quotidianum pensum hec pauca
 non enim invenio opera vestra plena coram
 Deo; si nimirum unica vel seſqui hora
 persolvendi officij, & suavissimi
 cum supremâ Dei Majestate colloquij
 & concertationis Archangelicæ, alioquin
 bus videretur gravis, onerosa, mole-
 sta & nimis diuturna; quibus tamen
 confabulationis inutilis, conversationis
 mundanæ, symposiorum, relaxationum
 quandoque satis dissolutarum commo-
 cium, tam fortasse jucundum, gratum,
 amabile suave, & nimis breve appa-
 ret.

Fastidia
 psalmodiæ
 non recrea-
 tionum.

Nimiaz re-
 citandi ac-
 celeratio-
 nes.

XII. *Habeo adversum te*, inquit Ange-
 lus Apocalypticus, quisquis es sive Regu-
 larium, sive Clericorum, si horas
 psallendo, sive recitando tantis cum ac-
 celerationibus, versuum præcipitatis
 verborum conglomerationibus, muta-
 tionibus syllabarum, & vocum
 copationibus percurreres potius, quam
 ritè persolveres, quasi unicus tam An-
 gelici operis scopus esset, citò hinc
 Aut si inter eas oculis & animo quæ-
 versum voluntariè evagantibus ab-
 tus, sopitus mero, vel somno, aut (co-
 tra hæc) risu, confabulatione, vel ali-
 actionibus incompotentibus interrup-
 pendo, postmodum tumultuariè & pe-
 fur-

Interfabu-
 lationes.

functoriè transcurreres, cum tam crebro & probabili invaliditatis periculo, gravi Divini Numinis offensâ, & restitutionis emolumentorum beneficij obligatione. Hinc illa Clementis PP. V. in SS. Canonibus ad Venerabilem Clerum lamentatio. *Gravi turbatione movemur, quòd pleriq; Ecclesiarum Ministri modestiâ Ordinis Clericalis abjectâ, dum offerre Deo sacrificium laudis, fructum labiorum suorum in puritate conscientia, & animi devotione deberent, horas Canonicas dicere, seu psallere transcurrendo, syncopando, extranea quidem, & plerumq; vana, prophana, & inhonesta intermiscendo colloquia; tardè ad Chorum conveniendo; canes secum ducendo &c. ac quasi nihil prætendentes de Clericali militia in corona, vestibus, & tonsura, divina celebrare, aut eis interesse nimis indevotè præsumunt &c. Ex quibus Ecclesiasticum plerumq; perturbatur Officium in Divine Majestatis offensam, & adstantium scandalum populorum &c. Idèd sancimus, ut in Cathedralibus, Regularibus, & Collegiatis Ecclesijs horis debitis devotè psallatur. In alijs verbò convenienter, & debite celebretur, ac recitetur divinum diurnum, & nocturnum officium; si Dei & Apostolicae Sedis indignationem evitare voluerint.*

XIII. Hinc etiam illi S. Bernardi ad suos Religiosos gemitus: *Doleo, aliquos*

*Clement.
de celebr.
Miss. cap.
Gravi.*

*Gravis que
rela Cle-
mentis PP.
contra Sa-
cerdotes.*

3. Bern.
serm. 7.
super Can-
tic.

Querela
contra som-
nolentos
in psallen-
do.

Nullum
meritum
inde votæ
psalmodiæ.

quos vestrum gravi in sacris vigilijs de-
mi somno, nec celi cives, qui psallentium
dignantur admisceri solent, revereri, sed
presentia Principum velut mortuos apper-
cunt, cum vestra ipsi alacritate permoti, vestro
interesse solemnij delectantur. Verum in
vestram desideriam quandoq; abominantes, cum
indignatione recedant, & incipiat unusquisque
vestrum eum gemitu dicere: Longe sepius
notos meos à me, posuerunt me abominatio-
nem sibi. Ecquid, existimatis, fructus
solatij, suavitatis internæ, gratia car-
stis, meriti supernaturalis, ex tali in-
tento, vago, incomposito, accelerato,
& lurido vel psallendi, vel recitandi ob-
ficij ritu, enasciturum, nisi quantum Spi-
ritus Sancti dictamen per os Prophetæ
disposuit ejusmodi verbis: *Ponite curam
vestra super vias vestras; seminastis multum
& intulistis parum: comedistis, & non estis
satiati, bibistis, & non estis inebriati, operastis
vos, & non estis calefacti, & qui metentes
congregavit, misit eas in saccutum perditionis:
hoc est; attendite & considerate, an
non ex toties iteratis Sacrificijs, preci-
bus, cantibus, psalmodijs & laudibus
divinis, ceu uberrimis seminibus, tor-
ribus, & botris meritorum gratia &
gloriæ, nihilominus & mellis & vin-
quia vestra sit sterilis & infœcunda*

non spiritus interni vivacitas tota exarscat, anima vestra omni caelestis suavitatis gustu & sapore (qui latet in pia masticatione & ruminacione psalmodum) sit penitus destituta, & (quod magis pertimescendum) omne impensum temporis, & laborum vestrorum lucrum perdat, imò & animae gravissimam subeatis jaeturam. Certè cuidam devoto Sacerdoti, attestante S. Vincentio Episcopo, ostensa fuit per revelationem innumerabilis multitudo animarum illorum Ecclesiasticorum in purgatorio gravissimos saccos igneos gestantium, plenos syllabis, versibusque psalmodum, quos vel ex malâ consuetudine synco-
pabant, vel non ritè, integrè atque devotè pronuciabant.

*Prato fiora
to l. c. es-
temp. 11.*

*Gravis.
pœnæ pur-
gatorij in-
divotè psal-
mos persol-
ventium.*

XIV. Quapropter honoratissimi Sacerdotes, simul & Religiosissimi Claustrales, si sanctis Cœlitibus, Martyribus & Confessoribus, si Angelicis Spiritibus, Ipsi que ter Max. cœlorum Dominæ, psalmodiæ devotio tantæ semper curæ est, ac fuit, ut tot inauditis cœlestibus prodigijs legatur nobilitata, quid faciant terræ vermiculi, quid humiles cicadæ? Quantam de hoc superdivino Laudis Dei officio homines exstimationem sibi imprimere oportet, ut psallendo non fatuè, inaniter & insipide psal-

*Hortatio
ad psallendum sapi-
enter.*

*Quid sit
psallere sa-
pienter.*

Pfal. 46. 8. *psallant, sed sapienter, hoc est, ut illi*
S. Carol. *us Carolus constituit ijs verbis: In Do-*
Const. c. 1. *nis officijs diligenter curent pronuntiationem*
Reg. 8. *integram, attentionem & reverentiam in*
interiorem, tum exteriorem. Aut, veluti
Basiliius exponit: Si quis intellectum in
um intendat in verba singula psalmodie, sicut
gustus intentus est ad discretionem saporum
ciborum, iste complet, quod dictum est: Psal-
lite sapienter; imaginando nimirum sub
intermediam Archangelorum præsentiam,
ac stando cum reverentia & dignitate
S. Bern. *plina: ut vel choreas ducant cum angelis*
Serm. 7. super Cantic. *vel de divinis laudibus & amore cum illis*
S. Chryso. *contendant.*
in explic.
Pf. 137.

MEDITATIO XXVII

De eiusdem divinae laudis per
Psalmodyam excellentiâ, utilitate,
te, atque devotione.

Textus
Reg. c. 19.

Cum ad opus divinum assistimus, semper memores simus, quod ait Prophetâ: *Servite Domino in timore. Et iterum: Psallite sapienter. Et, in conspectu Angelorum psallam tibi.*

Isai. 63.

Prælud. Imaginare Majestatem Domini in cælo, in tabernaculo sanctissimi Sacramenti, sedentem in solio, & assistentem